

ta majhni dar, pa si zljajšajte svoje nadloge in težave. Jaz si bom tukaj blizo vas kupil hišico, ker le v vašej družbi želim mirno preživeti svoje kratko življenje. Kakor vidite, sem že star in drugega ne potrebujem nego dobrega in vernega prijatelja, kateremu bi mogel zaupati svoje sercé. Sprejmite tedaj mojo ponudbo, poleg mene bote lahko živeli brez vseh skerbi in nevolje.“ Tako je govoril starček.

Mož in žena pa jokaje poklekmeta pred blagega dobrotnika ter ga zagotovljata, kako sta srečna, da sta v njem našla tako nenádnó pomoč. Medtem se prebudi tudi otrok, pogleda okoli sebe, pokriža se in moli svojo navadno juterno molitvico: „Perva moja misel bodi: Hvala, čast in slava Tebi Bog Oče, Sin in sveti Duh!“

Janko Tomić.

Mali učenjāk.

Sin bogatega kupca v Lipnici je imel srečo, da so njegov oče veliko za-nj potrošili, da bi ga že zgodaj naučili različnih jezikov. A pri tem je imel to nesrečo, da so ga nespametni ljudjé zeló hvalili, kedar koli se je kaj novega naučil. To je malemu učenjaku zeló nos vihálo in na vso moč si je prizadeval, ne da bi bil enkrat pameten in pobožen človek, ampak da bi ga ljudjé hvalili. Ker je imel še precej dobro glavo, se je kmalu naučil mnogih jezikov. Pa ravno tako je tudi zmêrom bolj ošaben prihajal in mislil si je, da sme zdaj vse ljudi zaničevati, kateri ne vedó toliko, kolikor on; a tega ni pomislil, da vtegnejo drugi ljudjé še več drugih in še bolj koristnih reči znati nego on. V hišo njegovega očeta je vsak teden prišel nek mlad človek iz kmetov, ki je nosil živež v hišo. Nad tem se je hotel posebno znositi, ker si je mislil, da je to priprost človek, ki se ni ničesar učil. Vprašal ga je nekega dné: „Jakob, ali mi véš povedati, kako velika je luna?“ — In če mu je Jakob v svojej nevednosti odgovoril: „I nó, tako velika, kakor dno kakega soda,“ — hotel se je mali bebec razpočíti od smeha in ga je imenoval kmečkega cepca, ki še tega ne vé, kako velika je luna. Grajal je njegovo obleko in njegove od dela žuljaste roke. Rekel mu je, da ima slonovo kožo na njih, ki bi bila za podplate dobra. Jakob je vse te besede voljno poslušal in se je po svojej pameti le čndil, kako da morejo imenitni gosposki ljudjé iz svojih otrok take opice izrediti.

Enkrat se pelje kupec s svojimi sorodniki na kmeté za kratek čas, pa vzame tudi svojega malega učenjaka seboj. To se vé, da mali gospodič ni zamudil nobene priložnosti, da ne bi bil pokazal svoje učenosti. Ko se gredó po kosilu v bližnji gozd sprehajat, zapusti mlada učena glava veselo družbo, ter gré, kakor bi kaj posebnega premišljeval, sam v bližnjo germovje, ker je slišal, da učeni možjé včasih tudi tako delajo. Ko so njegovi starši in sorodniki to vidili in se se bali, da bi zašel, mislil si je, da čast od njega zahteva, in da mora zdaj zarés, ali pa vsaj navídežno pot zgrešiti, in že naprej se je radoval, ko je pomislil, kako bodo starši tarnali po njem,

kako ga bodo iskali, milovali in naposled prosili, da naj v prihodnje v svojem učenem premišljevanji ne zaide več tako daleč. Gré tedaj dalje in dalje, zdaj na desno zdaj na levo, zdaj naprej, zdaj zopet nazaj, da naposled sam ni vedel, od kod je prišel in kam da ima iti. Ves preplašen obstane ter si ne vé niti svetovati niti pomagati. Kliče, vpije, joka, pa zastoj! Nikogar ni bilo, da bi mu bil odgovoril. Strah mu spodbode nogé in tekkel je kakor mlada serna, kedar zgubi svojo mater, skoz germovje in goščavo, ter se je tresel na vsem životu kakor topolovo listje.

Med tem se naredí večer, solnce je šlo v zatón. Temá je prihajala in ubogi Frice (tako je bilo imé malemu učenjaku) taval je še zmiraj po temnem gozdu. V smertnem strahu je bil, kajti že stara reč je, da so najbolj domišljevalni ljudjé navadno tudi največi strahopetci. Kakor brez uma je letal sim ter tje in je glasno jokal, kar zagleda v svoje veliko veselje mladega kmeta. Ko mu bliže pride, vidi, da ni nihče drugi bil, nego pošteni Jakob, ktereга je večkrat zaničeval in se norca iz njega delal. Jakob je že pozno v noči pasel v tem kraji konje svojega očeta in je prišel zdaj gledat, kdo tako vpije in veka. „Glej, glej!“ rekel je, ko zagleda Friceta „od kod pa pridete gospodič, za božjo voljo?“ — „Oh preljubi, priserčni moj Jakob! zašel sem in zdaj ne vem kam,“ odgovori mu Frice in se ga prime za rokó.

Jakob ga debelo pogleda, nazadnje se pa začne smeјati in reče: „Oho, gospod! kdo pa mislite, da sem? Vsaj sem le neumni kmetiški cepec? Ali ne veste tega? Fej! spustite vsaj mojo gerdo roko; le poglejte, takošna je, kakor slonovo usnje!“

„O moj preljubi prijatelj,“ reče Frice, odpusti mi moje razžaljenje in pelji me iz usmiljenja zopet k mojim staršem; dobro plačilo ti obljubim!“ Jakob pogleda na nebo ter reče: „Povejte mi vendar, učeni gospod, kako velika je neki luna?“ Frice pobesi osramoten svoje oči v tla. „Ali vidite gospod,“ reče mu Jakob dalje, „da je tudi neumen kmečki cepec za marsikaj koristen? Koliko bi vi zdaj dali, ako bi namesto velikosti lune zdaj vedeli pravo pot, ter bi vam ne bilo treba samemu po temnem gozdu hoditi?“

„Vsaj spoznam svojo krivico,“ odgovori Frice, mehек kakor vosek, „in obljubim, da ne bodem nikoli več tak!“

„Dobro!“ reče Jakob, „gospodič mora tudi enmalo čutiti, kaj se pravi poštenega človeka zaničevati in ga kakor psa imeti, s katerim se da storiti, kar kdo hoče. Da pa vidite, da pošten kmet ne išče maščevanja, hočem vas to noč pri sebi obderžati in jutri k vašemu očetu odpeljati.“ — To rekši je šel ž njim k velikej lipi, pod ktero je navadno prenočeval. Kamen mu je bil blazinica, in mavha za kermo, v ktero je zlezal, bila mu je postelja in odeja. „Nó gospodič, poslužite se tudi vi po svoјej volji,“ reče Jakob in mu razgerne mavho po tléh.

„Oh, ljubi Jakob,“ odgovori Frice, „zébe me in zeló sem lačen!“ — „I nú, temu se lahko pomaga,“ reče Jakob; „naredite si ogenj in tukaj imate koruna, specite si ga.“

„Moj Bog,“ odgovori Frice, „kako pa naj to naredim? Vsaj nimam ognja, pa tudi ne vem, kako se korun peče.“

Jakob se debelo smeje in reče: „Ali ni nič tega v vaših knjigah?“ —

„Nič, prav nič, ljubi Jakob,“ odgovori žalostni Frice.

„Poglejte tedaj, da več vem, nego vi in vse vaše knjige, pa se vendar ne baham zavoljo tega!“ — To rekši vstane Jakob, vkreše gobo, dene jo v perišče suhe trave, pomaha ž njo na desno in na levo, in berž je začela suha trava s plamenom goreti, ter naredi takó v kratkem prav velik ogenj. Ko je suha hosta in vejevina nekaj časa gorela, položi Jakob korona v žerjavico in Fricetu je ta prosta večerja prav dobro dišala. Potem mu prinese suhega sena iz bližnje senožeti za podzglavje in vso noč je kuril poleg njegove postelje. Še le zdaj je spoznal Frice velikost svoje neumnosti in je *terdno sklenil, da ne bode v prihodnje nikoli več zarad svoje učenosti tako visoko nosa vihal, še manj pa druge ljudi zaničeval, ki so brez svoje krivde ostali v nevednosti.*

Drugo jutro ga pelje Jakob zopet k njegovim staršem, in ko oče zvedó, kaj je Jakob njihovemu sinu dobrega storil in kako ga je ozdravil njegove neumnosti, odločili so mu vsako leto petdeset kron plačila.

(Kampe.)

Zgled otroške ljubezni.

Nežica, hči neke udove in najrevnejša deklica v vasi, bila je prav mirnega in spodobnega obnašanja. Pri izpraševanji v šoli je znala na vsako vprašanje izverstno odgovoriti; vsi so hvalili njeno lepo pisavo. Pohvalili so jo vsi nazoči in gospod župnik so jej podarili verh tega še lepo vezano knjižico. To jo je zeló veselilo in z največo radostjo je ogledovala prelepo knjižico od zunaj in znotraj.

Po končanem izpraševanji gré k gospodu župniku in se serčno zahvali za podarjeno knjižico. Vendar pa vidijo gospod župnik, da jej leži še nekaj na serci; vprašajo jo prav prijazno, kaj želi. S solznimi očmi jim odgovori: „Prečastiti gospod župnik, knjižica, ktero ste mi podarili, mi je zeló zeló draga, zato ker bi se iz nje mnogo koristnega lahko naučila. Pa domá imam bolno mater. Osem dni so že v postelji, nobenega krajcarja ne morejo zaslužiti. Prosila bi gospoda župnika, da bi mi dali raje denar, kolikor veljá ta knjižica, da ga ponesem bolnej svojej materi, da si kupijo gorke juhe.“

Ginjeni otročje ljubezni, pravijo gospod župnik dobroserčnej deklici: „Le obderži knjižico, dobro dete, zaslužiš jo, ker si tako dobroserčna, da bi jo rada celó vernila in to zatagadelj, da bi pomagala svojej materi, čeravno, kakor praviš, ti dela knjižica veliko veselja. Tù imaš nekoliko denarja za svojo bolno mater; danes je bodem sam obiskal, pa bom za naprej tudi jaz za-nje skerbel, ker so te tako lepo in dobro izredili. Le bodi vedno tako dobra in usmiljena deklica in Bog ti bo dal srečo že na tem svetu.“